

CITYCENTRE

Velkommen til prosjektmøte!

Forskning i bevegelse

CITYCENTRE:

Planning, knowledge and collaboration for
developing vibrant and attractive city centres

An aerial photograph of a city center, showing a dense grid of streets and buildings, rendered in a light gray, semi-transparent style. The text 'CITYCENTRE' is overlaid on this background in a large, bold, green font.

CITYCENTRE

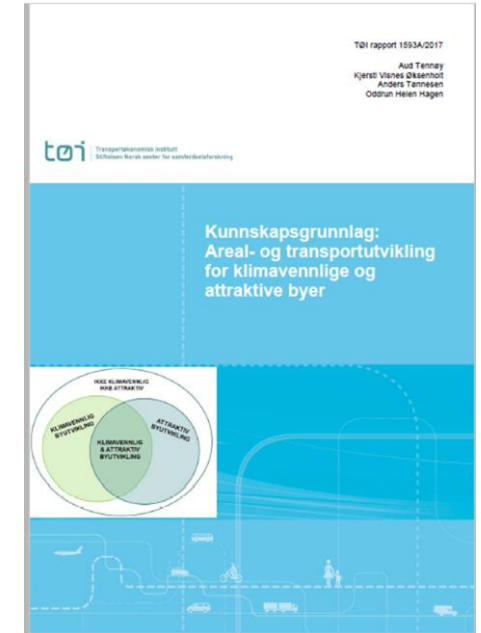
Viktige mål for mange byer

- **Attraktive** – gode steder å bo og å drive næring, tiltrekke seg nye
- **Levende** – sentrum, folk i gatene, treffe folk, liv, gøy!, 'urbanitet'
- **Inkluderende og rettferdige** – tilgjengelighet uten bil, møteplasser, boliger
- **Folkehelse** – aktiv transport, tilhørighet, tilgang til friområder
- **Kommuneøkonomi i balanse**
- **Redusere arealforbruk** – natur, biomangfold, jordbruk, CO2-lagring
- **Redusere klimagassutslipp** – til bygging, drift, trafikk, areal, mv.
- **Nullvekst i biltrafikken** – CO2, lav bilavhengighet, effektiv mobilitet, alt over

De viktigste grepene:

- Arealutvikling som fortetting og transformasjon i og ved sentrum *i stedet for* som fortsatt byspredning
- Styrke sentrum
- Legge til rette for sykling og gåing
- Forbedre kollektivtilbudet
- Restriktive virkemidler mot biltrafikken

Hvorfor er det viktig å styrke sentrum?

Hva skal vi med det?

- **Attraktivitet: Sentrum er en viktig identitetsmarkør - sentrum ER byen**
 - Sentrum tilhører 'alle i byen' – alle har et forhold til sentrum i sin by eller sitt tettsted
 - Et attraktivt, levende og inkluderende sentrum er viktig for at innbyggerne og næringslivet skal trives
 - Og for om byen kan tiltrekke seg nye folk og virksomheter (og studenter, besøkende...)
- **Levende og inkluderende: Det er her det skjer! Alle er velkomne!**
 - Felles og åpen møteplass for alle innbyggerne – til hverdag og helg, fest, feiringer og markeringer, mv.
 - Det mest tilgjengelige stedet i byen uten bil – tilgjengelighet til handel, service og møteplasser
 - Leiligheter i og ved sentrum kan gi ønsket bolig og god tilgjengelighet for eldre og andre som ønsker det
- **Redusert bilavhengighet, bilbruk, arealforbruk (natur og landbruk), CO2-utslipp, mv.**
 - Bidrar til kompakt byutvikling i stedet for byspredning: Sentral kjerne å organisere byen rundt
 - Gir kortere avstander og større fleksibilitet mtp. valg av transportmiddel
 - Gir mer gåing og sykling i hverdagen – bedre folkehelse og mer sosial interaksjon
 - Bidrar til at byregionen kan nå mål om nullvekst i biltrafikken og redusert arealforbruk
- **Ivareta andre viktige verdier:** Næring, økonomiske, bygningsmasse, kulturmiljø, fellesskap, mv.

CITYCENTRE

Mål:

- Å bidra til at små og mellomstore kommuner blir bedre i stand til å planlegge og utvikle sine byer og sentrum på måter som gir mer attraktive og levende sentrum
- Å bidra til at FK blir bedre i stand til å hjelpe dem i dette
- Å bidra til at pbl utvikles til et bedre verktøy for sentrumsutvikling

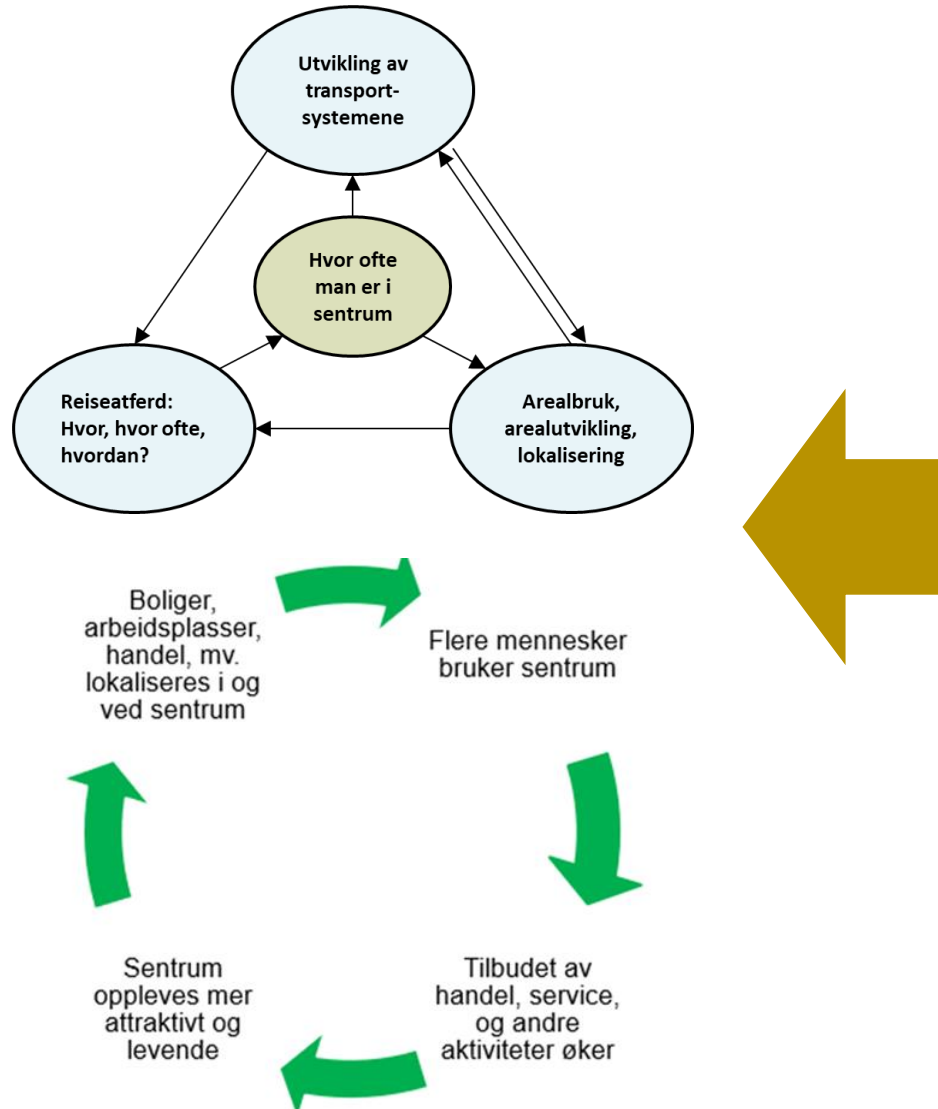
Et **'attraktivt sentrum'** er her definert som et sentrum innbyggerne liker og bruker ofte, og som oppfattes som et godt sted å bo og å drive ulike typer næringsvirksomhet (måles i spørreundersøkelser)

Undersøker: Hva kan kommunene gjøre for å styrke sine sentrum?

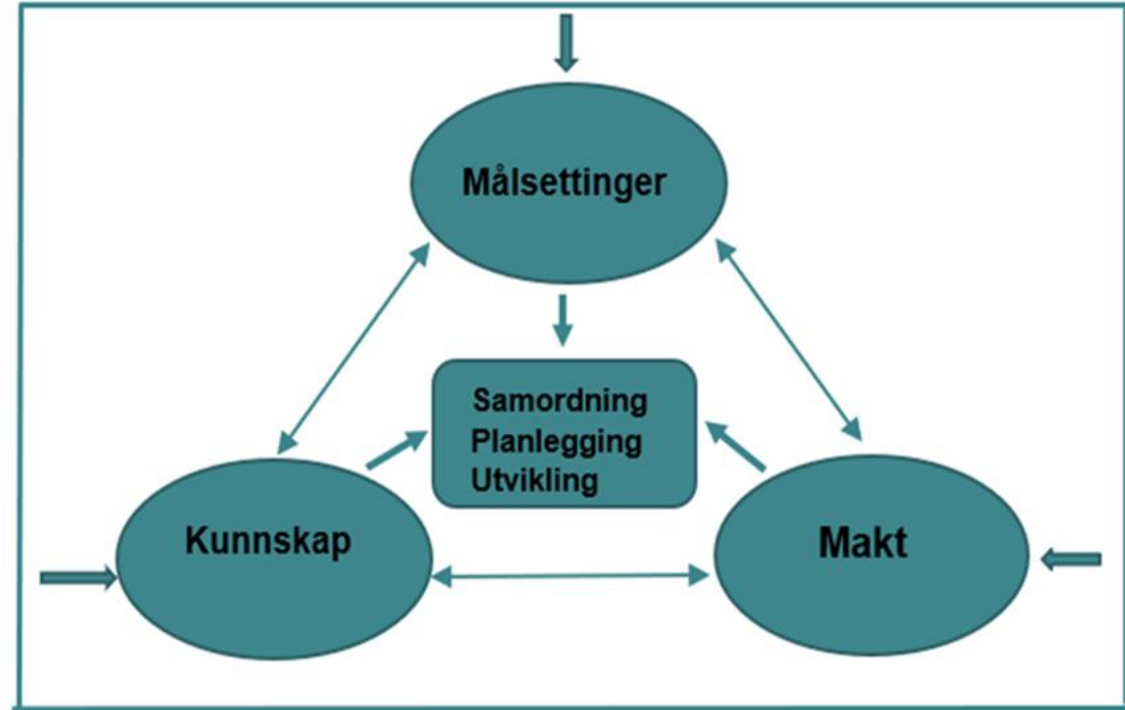
- Det fysiske (arealstruktur på bynivå, kvaliteter ved sentrum, bokvalitet i sentrum)
- Handel og service i sentrum – hvordan kommunen kan bidra til at de lykkes
- Plan- og beslutningsprosesser (strategiske planer og reguleringsplaner)
- Pbl (hvordan den fungerer som verktøy og hvordan den kan forbedres)

Antatte sammenhenger

Rammebetingelser – PBL, NTP, mv.

Tennøy (2012)

Arbeidspakker i CITYCENTRE

Hvordan 'det fysiske' og utviklingen av dette påvirker sentrums attraktivitet (PhD)

- WP2: Arealstruktur og transportsystem i byene/byregionene
- WP3: Kvaliteter ved selve sentrum (tilbud/aktiviteter, bygd miljø, tilgjengelighet, bokvalitet)

Hvordan planprosesser, samarbeid, pbl, mv. påvirker mulighetene for å styrke sentrums attraktivitet og hva som kan bli bedre

- WP4: Hva kommunene gjør og kan gjøre for å sikre at det skjer utbygging i og ved sentrum og at denne bidrar til å styrke sentrums attraktivitet
- WP6: Hvordan byene gjennomfører sine sentrumsplanprosesser, og hvordan dette påvirker mulighetene for å få utviklet attraktive sentrum. Effektivitet og måloppnåelse. Målsettinger, kunnskap, makt. Forbedringspotensial. Styrker og svakheter ved PBL i disse prosessene.

Sentrumshandel – utfordringer og muligheter

- WP5: Hva kommunene (o.a.?) gjør og kan gjøre for å styrke handel og service i sentrum

Gitt funn – hva kan små og mellomstore byer gjøre for å øke sentrums attraktivitet?

- WP7: Hvordan byene og sentrum bør utvikles. Hvordan planprosessene kan gjennomføres mer effektivt med tanke på måloppnåelse og ressursbruk. Hvordan PBL kan forbedres.

Samarbeidspartnere

- TØI: Transportøkonomisk institutt, PL
- NIKU: Norsk institutt for kulturminneforskning
- NMBU: PhD-veiledning

- Agder FK, **Arendal** kommune, Arendal by AS
- Viken FK, **Kongsberg** kommune, Kongsberg næringsforum AS
- Innlandet FK, **Lillehammer** kommune, Lillehammer sentrum AS
- Vestfold og Telemark FK, **Tønsberg** kommune, Tønsberg sentrumsutvikling AS

- NFR: Bidrar med hovedtyngden av finansieringen
- KDD: 'Eier' av planforskningsprogrammet, følger og støtter opp (5 prosjekter)

- Internasjonal vitenskapelig rådgivende gruppe:
 - Dr. John Stone, University of Melbourne; Dr. Enza Lissandrello, University; of Aalborg; Professor Per Gunnar Røe, UiO; Dr. Erling Dokk Holm, NMBU

Finansiering og fremdrift

- Prosjektet finansieres av Norges forskningsråd og samarbeidspartnerne, og har en total ramme på 11,5 millioner kroner.
- Prosjektet pågår fra mai 2020 til april 2025
 - Utvidet tidsramme pga. pandemi og fremdrift på planprosesser
- Alle arbeidspakker er godt i gang, unntatt WP5 som vi skal diskutere i dag

Arendal. Foto: O.H.Hagen

Tønsberg. Foto: O.H.Hagen

Samarbeid og formidling

(se også statusrapport sendt til alle i februar 2023)

- Møter o.l. Fire prosjektmøter (dette er det femte)
 - To referansegruppemøter
 - Ett møte med den internasjonale ekspertgruppen
 - Fire møter med KDD, planforskningsprogrammet
 - Befaringer sammen med partnere i alle casebyene
 - Ett erfaringsdelingsseminar – håper på flere
- Formidling
 - Presentasjon(er) for partnere
 - Hjemmeside
 - Heldagsseminar i Forum for byutvikling og bytransport: Planlegging av og i sentrum i byer og tettsteder
 - Rapport: Bruken og opplevelsen av sentrum i sju norske byer – Presentasjon av svar fra spørreundersøkelser
 - Resultater er presentert og brukt i presentasjoner i inn- og utland

PROSJEKT: CITYCENTRE

Samarbeidspartnere

Seminarer og møter

Spørreundersøkelse

Presentasjoner

Publikasjoner

Forskningsprosjekt:

CITYCENTRE: Planning, knowledge and collaboration for developing vibrant and attractive city centres

I prosjektet CITYCENTRE skal vi skape kunnskap om hvordan byer og sentrum kan utvikles på måter som bidrar til mer attraktive bysentrum, hvordan sentrumsplanprosesser kan bli mer effektive med tanke på tidsbruk og måloppnåelse, og hvordan plan- og bygningsloven kan bli et bedre verktøy i slike prosesser.

I prosjektet defineres "et attraktivt sentrum" som et sentrum innbyggerne i byen setter pris på og bruker ofte, som oppfattes som et godt sted å bo og å drive ulike typer næringsvirksomhet.

Kontaktperson
Aud Tennøy

Andre kontaktpersoner:
• Oddrun Helen Hagen

FORUM FOR
BYUTVIKLING OG
BYTRANSPORT

Medlemmer

Tidligere seminarer

Referansegruppe

Neste seminar

Planlegging og utvikling av og i sentrum i byer og tettsteder

Heldagsseminar i Forum for byutvikling og bytransport i Forskningsparken i Oslo, 27.6.2023

Mange byer og tettsteder jobber med å utvikle mer attraktive og levende sentrum. Det er viktig for at innbyggerne og næringslivet skal trives. Styrking av sentrum kan også bidra til at by- og tettstedsutvikling skjer som fortsettelse og transformasjon i og ved sentrum i stedet for fortsatt byspredning. Det er

Agenda

Torsdag

- 12.00-12.20 Velkommen
- 12.20-13.00 Sammenhengen mellom arealstruktur og bruken av sentrum
- 13.15-16.00 Hva kan kommunene gjøre for å styrke handel og service i sentrum?
Innspill til: Hva skal vi gjøre i CITYCENTRE WP5?

- 17.30 Befaring – de fleste typer handel kan lokaliseres i sentrum!
Oppmøte ved Ikea i Akersgata 28, rett ved Stortinget
- 19.30 Middag på Feniqia, Rostockgata 66, Bjørvika

Fredag

- 09.00-10.15 Utbygging i og ved sentrum - reguleringsplanprosesser
- 10.30-12.30 Sentrumsplanprosesser
- 12.30-13.00 Lunsj og avsluttende diskusjoner

Oppbevaring og lagring

Møbler

Senger og madrasser

Baby og barn

Jobbe hjemmefra

Tekstiler

Dekketøy og kjøkkenutstyr

Kjøkken og hvitevarer

Dekorasjon

Planter, blomsterpotter og

Planleggings- og bestillingspunkt – Akersgata

Med planleggingsstudioet midt i Oslo sentrum kan du som befinner deg i byen få hjelp med planlegging og bestilling uten å måtte dra til et IKEA-warehus. Enten du skal pusse opp kjøkkenet, bygge ny garderobe, eller innrede et helt rom, står ekspertene våre klare til å hjelpe deg. Det er enkelt å svippe innom, og alt du bestiller blir selvfølgelig levert rett hjem. Hos oss kan du også bli bedre kjent med [smartproduktene våre](#) eller bare komme innom og la deg inspirere.

Adresse

Akersgata 28, Oslo
0158 Oslo

Åpningstider

Man-fre: 10–19 (torsdag: 10–20)
Lørdag: 09–18